ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ՕԺՈՒՄ Է ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻ ԱՎԱԳ ՍԵՂԱՆԸ

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆՈՒՄ ԵՎ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻ ԱՎԱԳ ՍԵՂԱՆԻ ՕԾՈՒՄԸ

Վեհափառ Հայրապետի հրավերով, 1959 թվականի դեկտեմբերի 12-ից մինչև 14-ը Մայր Աթոռում էր գտնվում Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի պատվիրակությունը, որի կազմում էին Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի գլխավոր քարտուղար գերհարգելի դոկտ. Վիլյամ Վիսսերտ դը Հուֆտը, Արևելյան Ասիայի քրիստոնյաների կոնֆեդերացիայի գործադիր քարտուղար գերհարգելի Ջո Տանը, Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի գլխավոր քարտուղարի օգնական և Միջազգային հարցերի հանձնախմբի դիրեկտոր դոկտ. Օտտո Նոլդեն, Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի քարտուղարի օգնական և էկումենիկ գործունեության բաժնի դիրեկտոր, Անգլիկան եկեղեցու քահանա գերհարգելի Ֆրանսիս Հաուսը, էկումենիկ ինստիտուտի դիրեկտորի օգնական դոկտ. Նիկոս Նիսսիոդիսը և Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի թարգման պր. Ալեքսանդր Դ. Վեյմարը։

Հյուրերին Մոսկվայից ուղեկցում էին Մոսկվայի Պատրիարքարանի արտաքին հարաբերությունների բաժնի նախագահի տեղակալ հոգեշնորհ Տ. Նիկոդիմ վարդապետը, Լենինգրադի հոգևոր ճեմարանի դոցենտ արժանապատիվ Տ. Վիտալի քահանան, Մոսկվայի Պատրիարքարանի արտաքին հարաբերությունների բաժնի անդամ պր. Վիկտոր Ալեքսեևը, Մոսկվայի Պատրիարքարանի արտաքին հարաբերությունների բաժնի թարգման Ալեքսանդր Կապրալովը։

Մեծարգո հյուրերը Սովետական Միությունն են եկել Մոսկվայի և համայն Ռուսիո Պատրիարք Նորին Սրբություն Ալեքսիի հրավերով։ Մինչև Ս. Էջմիածին գալը նրանք այցելել են Մոսկվա, Լենինգրադ և Ռիգա։

Դեկտեմբերի 11-ի շաբաթ օրը, առավոտյան ժամը 9.30-ին Մոսկվա—Երևան ինքնաթիռը վայրէջք է կատարում Երևանի օդանավակայանում, բերելով իր հետ Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի պատգամավորներին և նրանց ուղեկցող անձանց։

Հանուն Վեհափառ Հայրապետի, պատվիրակությանը դիմավորելու համար օդանավակայանում են Մայր Տաճարի լուսարարապետ գերաշնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանը, Վրաստանի հայոց թեմական առաջնորդ գերաշնորհ Տ. Կոմիտաս եպիսկոպոս Տեր-Ստեփանյանը, Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետին առընթեր Հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահի տեղակալ պր. Ս. Հովհաննիսյանը, Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ հոգեշնորհ Տ. Վահան վարդապետ Տերյանը և Մայր Աթոռի դիվանապետ պր. Հ. Առաքելյանը։

Օդանավակայանում հյուրերին բարի գալըստյան ճառով ողջունում է գերաշնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոսը։ Շնորհակալության փոխադարձ ճառով հանդես է գալիս պատվիրակության ղեկավար գերհարգելի դոկտ. Վիլյամ Վիսսերտ դը Հուֆտը։ Փոքր դադարից հետո մեծարգո հյուրերը առաջնորդվում են Երևանի «Արմենիա» հյուրանոցը։

Նույն օրը, ցերեկվա ժամը 12-ին, պատգամավորությունն ուղևորվում է Ս. Էջմիածին՝ պաշտոնական այցելություն տալու Նորին Ս. Օծություն Վազգեն Ա Կաթողիկոսին։

Հյուրերին Մայր Տաճարի բակում դիմավորում են Հոգևոր Ճեմարանի վերատեսուչ գերաշնորհ Տ. Հայկազուն եպիսկոպոս Աբրահամյանը և Մայր Տաճարի փոխ-լուսարարապետ հոգեշնորհ Տ. Եղիշե վարդապետ Սարգսյանը։ Պատվիրակությունը, նախքան Վեհարան մտնելը, այցելում է Մայր Տաճար, որի դռան առջև նրանց պատշաճ կերպով ընդունում է Մայր Աթոռի ողջ միաբանությունը, գլխավորությամբ լուսարարապետ սրբազանի։

Մայր Տաճարում աղոթելուց հետո, հյուրերը առաջնորդվում են Վեհարան, ներկայանալու Վեհափառ Հայրապետին, որը բարի գալուստ է մաղթում նրանց։

Պատգամավորության ղեկավար, Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի քարտուղար դոկտ. Վիլյամ Վիսսերտ դը Հուֆտը պատգամավորության անունից շնորհակալություն է հայտնում Վեհափառ Հայրապետին ջերմ ընդունելության համար և ասում.

«Մենք, որպես հյուրը Մոսկվայի և համայն Ռուսիո Պատրիարքի, այցելեցինք Սովետական Միություն։ Մեր այցելության գլխավոր նպատակը բարի է՝ ծանոթանալ երագույն կեղեցական կյանքին Սովետական Միության մեջ։ Այսօր մենք գտնվում ենք քրիստոնեության հնադարյան մի մեծ կենտրոնի մեջ։ Մեզանից ամեն մեկը գիտե Հայաստանյայց Եկեղեցին իր հնադարյան փառքի մեջ։ Մենք ուրախ ենք նաև, որ ոտք դնելով Հայաստանի հողի վրա, առիթ ունեցանք տեսնելու նաև տասնյակ տարիներով երազված սուրբ լեռը՝ բիբլիական ու հավերժական Արարատը, որի հովանու ներքև է գտնվում Ս. Էջմիածնի մայրավանքը։ Այստեղ Ձերդ Սրբության առջև խոնարհաբար պիտի ասեմ, որ հնադարյան Հայ Եկեղեցին իր մասնակցությունը մի քանի առիթներով բերել է Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի մեր նիստերին։ Մենք միշտ հաճույքով ենք հիշում Ձեր արքեպիսկոպոսներից Երուսաղեմի ներկայի պատրիարք Տիրան արքեպիսկոպոսի մասնակցությունը մեր ժողովներին։ Ցանկալի է նշել, որ մենք այստեղ, Սովետական Միության մեջ ականատես եղանք այն սիրալիր և

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ ԵՎ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎԵՀԱՐԱՆԻ ԾԱՂԿՅԱ ԴԱՀԼԻՃՈՒՄ

եղբայրական համագործակցությանը, որ գոյություն ունի քրիստոնեական եկեղեցիների միջև։ Մեր այցելության նպատակներից ամենակարևորն այն է, որ զորացնենք կապերը եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի և Հայ Եկեղեցու միջև։ Մեզ համար ցանկալի է, որ Ձեր եկեղեցին իր մասնակցությունը բերի մեր խորհրդի նիստերին ընդհանրապես։

Նորին Ս. Օծությունը իր պատասխան խոսքում շնորհակալություն է հայտնում հյուրերին և պատգամավորության նախագահ դոկտ. Վիլյամ Վիսսերտ դը Հուֆտին՝ նրա Հայ Եկեղեցու հասցեին արտասանած այնքան ջերմ խոսքերի համար.

«Մենք շատ երջանիկ ենք, որ Սովետական Միությունն այցելող բարձրաստիճան հոգևոր-

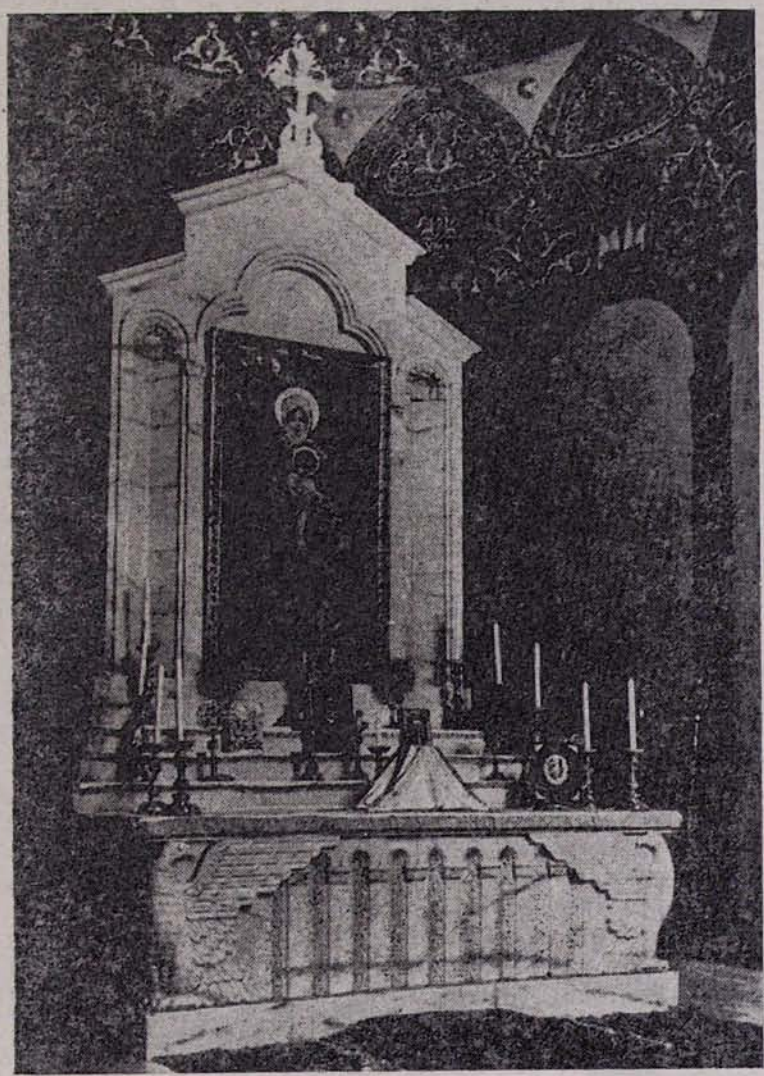

ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻ ՆՈՐԱԿԵՐՏ ՄԱՐՄԱՐՅԱ ԱՎԱԳ Ս. ՍԵՂԱՆԸ
(Արծիվների գլուխների վրա դրվելու են մարմարե խաչկալ սյուներ)

Ձերդ Սրբություն՝ թույլ տվեք կրկին շնորհակալություն հայտնել Ձեր հյուրընկալության և հյուրասիրության համար և որպես հիշատակ մեր այս այցելության, խոնարհաբար խնդրում եմ ընդունել այս փոքրիկ հիշատակը, նկարների այս ալբոմը»։

ական ներու Ձեր պատվիրակությունը ընդունեց Մեր առաջարկը ու եկավ նաև էջմիածին։ Անկեղծորեն, Մենք իրոք կսպասենք, որ այս այցելությունը անպայման տեղի ունենար։ Մենք բոլորս քրիստոնյաներ ենք և ինչքան իրար լավ ճանչնանք և մոտենանք

իրարու, կխորհինք, թե այնքան ավելի օգտակար կըլլա Քրիստոնեական Եկեղեցիին ընդհանրապես, և այնքան ավելի երջանիկ կըլլան հոգեպես մեր Եկեղեցիները: Մեծահարգ դոկտ. Վիսսերտ դը Հուֆտ ակնարկեց իրավամբ՝ սովետական երկիրներու քրիստոնեական եկեղեցիներու սիրո հարաբերություններուն: Իրոք որ Մեզ համար երջանկություն է, որ այնքան ջերմ բարեկամական հարաբերություններ կան Ռուս Պրովոսլավ Եկեղեցիի և մեր Եկեղեցիի միջև: Մեր ցանկությունն է, որ նման բարեկամական հարաբերություններ հնարավոր չափով տարածվին բոլոր քրիստոնյա եկեղեցիներու վրա: Այս, մանավանդ այն պատճառով, որ մեր Եկեղեցին՝ Հայ Եկեղեցին ցրված կապրի աշխարհի մեջ: Մենք շատ ուրախ ենք, որ դոկտ. Վիսսերտ դը Հուֆտ ակնարկեց նաև այն սիրալիր հարաբերություններուն, որ կան մեր և Անգլիկան Եկեղեցիի միջև Երուսաղեմ: Ուրախ ենք նույնպես, որ Երուսաղեմի հայոց պատրիարք Տիրան արքեպիսկոպոս Ներսոյան միշտ սերտ կապեր պահած է Ձեզ և Ձեր էկումենիկ շարժման հետ: Մենք հույս ունինք, որ մեր եղբայրական կապերը հետզհետե ավելի կամրապնդվին ու արդյունավետ կդառնան, մեզ առավել զորացնելով իբրև Եկեղեցի: Ձեր և մեր մտածումները և զգացումները իրար հետ կներկաշնակվին և մեր աղոթքները միատեղ կբարձրանան առ Աստված: Անգամ մը ևս Մենք բարի գալուստ կմաղթենք Ձեզ բոլորիդ, և հույս ունինք, որ հաճելի օրեր պիտի անցնեք մեր մեջ, Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարի կամարներուն տակ, սուրբգրական Արարատի փեշերուն:

Բարի՜ եկաք, հազա՜ր բարով, և Տերը մեզ օգնական»:

Պաշտոնական այս ընդունելությունից հետո հարգելի հյուրերը առաջնորդվում են Հոգևոր Ճեմարան և գրադարան, որտեղ նրանց ընդունում է Հոգևոր Ճեմարանի վերատեսուչ գերաշնորհ Տ. Հայկազուն եպիսկոպոս Աբրահամյանը, իր հետ ունենալով մի քանի դասախոսներ: Սրբազանը անգլերեն լեզվով բացատրություն է տալիս հյուրերին Ճեմարանի ներկա վիճակի և նրա ապագա հեռանկարների մասին, մանրամասն ծանոթացնում է Ճեմարանի ուսումնական ծրագրին, որից հետո հյուրերը այցելում են դասարանները և լսում դասախոսություններ:

Ապա հյուրերը այցելում են «Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը, որտեղ խմբագիր Ա. Հատիտյանը բացատրություններ է տալիս հյուրերին ամսագրի հրատարակության, տպաքանակի և Մայր Աթոռի այլ հրատարակությունների մասին:

Հարգելի հյուրերը ապա առաջնորդվում են Մայր Տաճար, հանգամանորեն ծանոթանում նրա պատմության և ճարտարապետական առանձնահատկություններին, այցելում կան առանձնահատկություններին, այցելում նաև եկեղեցական արվեստի թանգարանը:

Հյուրերը ցանկություն են հայտնում տեսնելու նաև Էջմիածին քաղաքի մյուս սրբավայրերը՝ Ս. Հռիփսիմեի, Ս. Գայանեի, Ս. Շողակաթի եկեղեցիները և Զվարթնոցը: Տեղում հայ ճարտարապետության նշանավոր հուշարձանների մասին տրվում են համապատասխան բացատրություններ: Վկայարանները և Զվարթնոց եկեղեցու ավերակները դիտելուց հետո հարգելի հյուրերը վերադառնում են Վեհարան անմոռանալի տպավորություններով: Մանավանդ Ս. Հռիփսիմեի տաճարը, իր վերանորոգված վիճակում, հիացրել էր նրանց:

Ժամը 4-ին Վեհարանում, ի պատիվ հարգարժան հյուրերի, տրվում է ճաշկերույթ, որին, բացի հյուրերից, ներկա են լինում նաև Մայր Աթոռի միաբանությունը, դիվանապետը և խմբագիրը: Ճաշի ընթացքին Վեհափառ Հայրապետը կրկին բարի գալուստ է մաղթում հյուրերին և բաժակ է առաջարկում նրանց գործի հաջողության համար: Պատասխան խոսքում պատգամավորության նախագահ դոկտ. Վիլյամ Վիսսերտ դը Հուֆտն ասում է.

«...Նորից ես կուզենայի ասել, որ մենք զգացված ենք Ձեր այս սիրալիր և քրիստոնեական ընդունելությունից: Ձերդ Սրբություն, որտեղ որ մենք լինում ենք, մեզ ընդունում են այնպես, որ կարծեք թե մենք մեր տանն ենք: Ձեր ընդունելությունը բացառիկ է մեզ համար. մենք հպարտ ենք, որ տեսանք սուրբ լեռը՝ Արարատը և Ս. Էջմիածինը: Ուրեմն թույլ տվեք խոնարհաբար բաժակ բարձրացնել Ձեր Եկեղեցու և անձամբ Ձերդ Սրբության կենացը»:

Ճաշկերույթն անցնում է սրտագին, ջերմ մթնոլորտում:

Նույն օրը երեկոյան, պատվարժան հյուրերը ներկա եղան Երևանի Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի պետական ակադեմիական թատրոնի բալետի երեկոյին:

***

Կիրակի, դեկտեմբերի 13-ը, պատմական օր է Ս. Էջմիածնի միաբանության և հայ հավատացյալ ժողովրդի համար, որոնք այնքան հուզումով հետևում են Մայր Աթոռում տեղի ունեցող շինարարական նորություններին: Ավարտվել է Մայր Տաճարի Ավագ Սեղանի կառուցումը:

Ժամը 11-ն է: Օրվա պատարագիչն է մեր սիրելի և շինարար Հայրապետը:

Հայրապետական թափորը Վեհարանից առաջնորդվում է Մայր Տաճար։ Վեհափառ Հայրապետը բարձրանում է Ս. Սեղան, և հանդիսավոր ու հոգեպարար շարականներով ու աղոթքներով կատարում է Ավագ Սեղանի լվացման կարգը, ջրով ու գինիով, և ապա Սրբալույս Մյուռոնով օծում է Ս. Սեղանի նոր վեմը. «Օրհնեսցի, օծցի և սրբեսցի զգաթն աստուածային Ս. Սեղանոյս...»։

Աստվա՜ծ իմ, որքա՜ն իմաստություն և ջերմություն կա մեր հոգևոր այս արարողությունների մեջ, որոնք միշտ իմաստավորել են հայ հավատացյալ ժողովրդի հոգևոր կյանքը և մխիթարել նրան։

Սկսվում է հայրապետական սուրբ պատարագը։ Դասերում տեղ են գրավել Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի պատվիրակության անդամները իրենց ուղեկիցներով, Հայ Եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ պր. Ս. Գասպարյանը, նախագահի տեղակալ պր. Ս. Հովհաննիսյանը, Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի պատվարժան անդամները, մայրաքաղաքից եկած հյուրեր ու Մայր Աթոռի աշխարհական պաշտոնյաներ և բազմաթիվ հրավիրյալներ։

Մայր Տաճարը լեփ-լեցուն է աղոթողներով։

Ս. Սեղանին սպասարկում են գերաշնորհ Տ. Հայկազուն և Տ. Կոմիտաս եպիսկոպոսները, հոգեշնորհ Տ. Եղիշե և Տ. Տիրայր վարդապետները։

Սուրբ պատարագը շարունակվում է մինչև «Հայր մեր»։ Քարոզում է Վեհափառ Հայրապետը.

«Փա՜ռք քեզ, Աստուած, փա՜ռք քեզ, յաղագս ամենայնի, Տէ՛ր, փա՜ռք քեզ»։

«Սիրելի՛ և մեծարգո հյուրեր և սիրելի՛ հայ ժողովուրդ.

Այս Ս. Տաճարի բեմեն ձեզ բոլորիդ ավետիս կուտանք, որ ողորմությամբ Աստուծո, այսօր, կիրակի, դեկտեմբերի 13-ին, համի Տյառն 1959, արժանի եղանք Ս. Մյուռոնով օծելու ամենայն հայոց Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարի այս Ավագ Ս. Սեղանը։

Օծեցինք և օրհնեցինք այս մարմարակերտ Ս. Սեղանը «վասն մեծի փառացն Աստուծոյ» և ի վայելումն հայ ժողովուրդի։

Ձավակնե՛ր Մեր սիրելի, Մեզ համար այսօր ոչ միայն սովորական ուրախության և մխիթարության օր է, այլ մանավանդ խորունկ հուզումներու պահ մը, երբ այս պատմական Տաճարի կամարներուն տակ կօրհնենք և կօծենք վերակառուցված Ս. Սեղանը։

Այսօր պատմական օր է Մեզի և համայն հայ ժողովուրդի ու Հայ Եկեղեցվո համար, որովհետև սովորական եկեղեցիի մեջ չէ որ

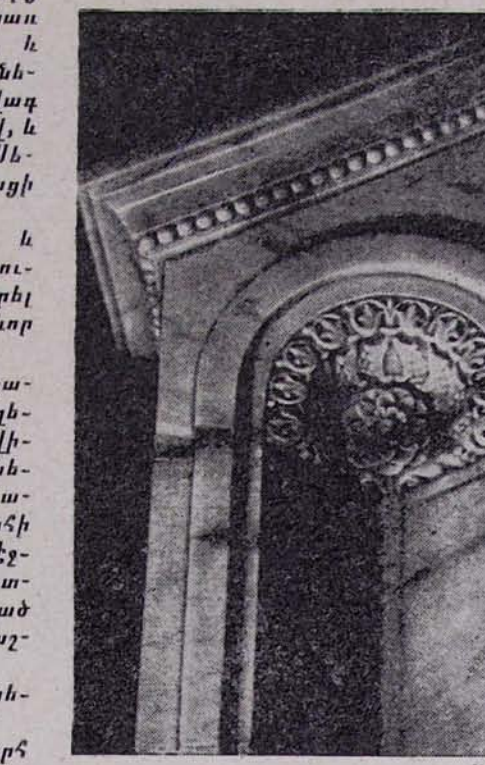

ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻ ԱՎԱԳ Ս. ՍԵՂԱՆԻ ՁԱԽԱԿՈՂՄՅԱՆ ՁԱՐԴԱՔԱՆԴԱԿՆԵՐԸ

կգտնվինք և ոչ այ սովորական եկեղեցիի մը Ս. Սեղանն է որ օծեցինք, այլ հայ հավատքի կեդրոն, բոլոր հայ եկեղեցիներու Մայր հանդիսացող Միածնաէջ այս Տաճարի Ս. Սեղանը, զոր նախ Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ օծեց և օրհնեց, որ ե դարի վերջերը, 484 թվականեն վերջ, հայրենասեր իշխան Վահան Մամիկոնյանի ձեռքով վերանորոգվեցավ և վերստին օծվեցավ և օրհնվեցավ վերակառուցված այս Ս. Սեղանը։ Ե դարեն հետո մինչև մեր ժամանակները այս Ս. Տաճարը քանի՜-քանի անգամներ սրբապղծվեցավ և մասամբ քանդվեցավ և վերստին վերականգնվեցավ շնորհիվ Աստուծո ողորմության և հայ ժողովուրդի հավատքի, որ միշտ կանգուն և պայծառ պահեց այս Ս. Տաճարը։

Սիրելի՛ ժողովուրդ, երկար է մարտիրոսության պատմությունը այս Ս. Տաճարի, որովհետև երկար է պատմությունը հայ ժողովուրդի մարտիրոսության։ Ահա թե ինչու Մեր սրտի խորքեն մեծ հուզումով կկրկնենք. «Փա՜ռք քեզ, Աստուած, փա՜ռք քեզ, յաղագս ամենայնի, Տէ՛ր, փա՜ռք քեզ»։

Մեր վերաշինվող Հայրենիքի խաղաղ պայմաններուն մեջ, մեր բոլոր բարի շինարար

ուժերը հավաքած, կարողացանք վերակառուցել և այսօր օծումը կատարել այս նորակերտ Ս. Սեղանի:

Այսուհետև մեր բոլոր աղոթքները, բոլոր հայ հավատացյալներու աղոթքները աշխարհի վրա ուր որ այ անոնք գտնվին, պիտի ուղղվին այս Ս. Սեղանին, վասն բարեբերության և վասն երջանկության հայ ժողովուրդի, վասն անսասանության և հառաջդիմության մեր վերածնած Մայր Հայաստանի, վասն խաղաղության ամենայն աշխարհի և վասն եղբայրակցության բոլոր եկեղեցիներու:

Ահա այստեղ են համաշխարհային էկումենիկ շարժման ներկայացուցիչները՝ Ռուս Պրովոսլավ եկեղեցվո ներկայացուցիչները, եկեղեցիներու համաշխարհային խորհուրդի ներկայացուցիչները Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներեն, Անգլիայեն, Հունաստանեն և Հեռավոր Արևելքեն:

Ահա եկեղեցիներ, որոնք այնքան տարածված են և այնքան մեծ ուժ մը կներկայացնեն աշխարհի մեջ:

Այս սուրբ առիթով մենք կողջունենք առնոց ժամանումը այստեղ և կաղոթենք առ Աստված, որ մեր բոլոր բարի ցանկությունները իրականանան: Այդ բարի ցանկությունները

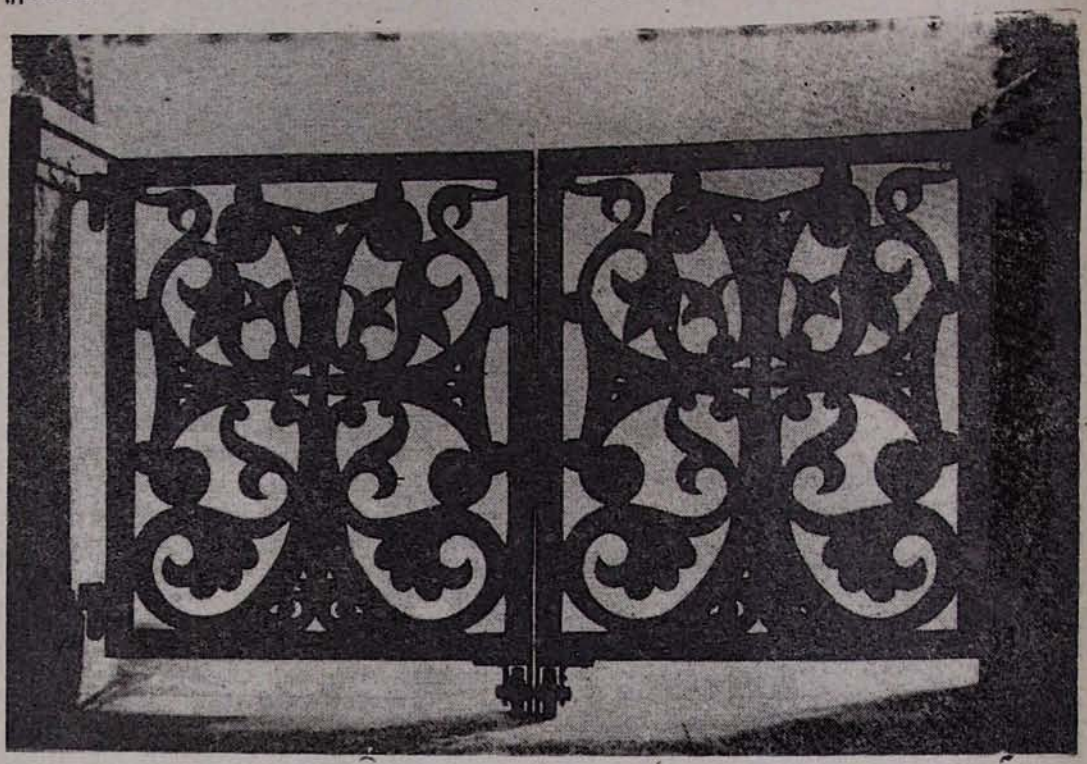

ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻ ԴԱՍԸ ԱՏՅԱՆԻՑ ԲԱԺԱՆՈՂ ՄԱՐՄԱՐՅԱ ՃԱՂԵՐԻ ԵՐԿԱԹՅԱ ԴՈՒՌԸ

Այս սուրբ պահուն Մենք մեծապես մխիթարված ենք, որ մեր մեջ կգտնվին բարձրաստիճան եկեղեցական հյուրեր աշխարհի բոլոր կողմերեն: Մենք չէինք նախատեսեր, որ Ս. Սեղանի օծումը պիտի զուգադիպի մեր հարգելի հյուրերու գալուն: Ուրախ ենք սակայն, որ այդպես եղավ:

Իբրև քրիստոնյա հավատացած ենք, որ հնադարյան այս Ս. Տաճարը՝ էջմիածինը ոչ միայն հայ ժողովուրդի սրբությունը կնանդիսանա, այլ նաև իր պատմությամբ և ճարտարապետությամբ՝ համաքրիստոնեական հավատքի և արվեստի կոթողը:

ներու շարքին Մենք կուզենք հիշատակել Մեր անկեղծ իղձը, որ իրականություն դառնա աշխարհի բոլոր քրիստոնյա եկեղեցիներու միջև եղբայրական սիրո և համագործակցության հաստատումը և ամրապնդումը: Եվ այս հանդիսավոր առիթով կկամենանք անգամ մը ևս հայտնել Մեր նույնքան անկեղծ իղձը, որ մեր Ս. Եկեղեցին ևս, Հայ Եկեղեցին հեռու չմնա այդ շարժումեն, և հետզհետե առավել սերտացնե իր բարեկամական կապերը Եկեղեցիներու համաշխարհային խորհուրդի հետ:

ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻ ԱՎԱԴ ՍԵՂԱՆԻ ԱՐՏԻՎԸ

Մենք կհավատանք, որ համբերատար ու նեռեռողական աշխատանքով, լավատեսության ոգիով և մանավանդ աշխարհի խաղաղության պայմաններու մեջ ժողովուրդները և եկեղեցիները պիտի կարողանան առավել մոտենալ իրարու, առավել հասկնալ զիրար, առավել եղբայրանալ ու գործակցիլ, առավել հաջողությամբ իրագործելու համար սուրբ նպատակներ և երազներ:

Թող Աստուծո օրհնությունը և մեր Տիրոջ սերը և խաղաղության ոգին իջնեն մեր բոլորի վրա և առաջնորդեն մեզ՝ ի մխիթարություն բոլոր ժողովուրդներու և ի պայծառություն բոլոր եկեղեցիներու: Ամեն»:

Քարոզից հետո շարունակվում է հայրապետական սուրբ պատարագը, որից հետո Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական թափորով առաջնորդվում է Վեհարան, որտեղ միաբանության և հավատացյալ հայ ժողովրդի անունից լուսարարապետ գերաշնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոսը շնորհավորում է Վեհափառ Հայրապետին Ս. Սեղանի օծման առթիվ և մի անգամ ևս ոգեկոչում է հիշատակը Մայր Աթոռի մեծ բարերար Գալուստ Կյուլպենկյանի և նրա աղնիվ տիկնոջ, որոնց կտակով վերակառուցվել է Մայր Տաճարի Ավագ Սեղանը, այլ նորոգությունների հետ:

Հանդիսության վերջում Վեհափառ Հայրապետը օրհնում է հիշատակը Կյուլպենկյան գերդաստանի, շնորհակալություն է հայտնում Ս. Սեղանի օծման առթիվ արտահայտված զգացմունքների համար, ապա օրհնում բոլոր ներկաներին:

Նույն օրը, հետմիջօրեի ժամը 2.30-ին, Վեհարանի ընդունելության սրահում տեղի է ունենում պաշտոնական խորհրդակցություն Վեհափառ Հայրապետի, Գերագույն Հոգևոր խորհրդի և Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի պատվիրակության միջև: Ջերմ մթնոլորտում տեղի է ունենում մտքերի փոխանակություն Հայ Եկեղեցու և Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի փոխհարաբերությունների և եղբայրական կապերի սերտացման մասին:

Խորհրդակցությունից հետո, ժամը 4-ին, ի պատիվ հյուրերի, կազմակերպված էր ճաշկերույթ Հոգևոր Ճեմարանի մեծ դահլիճում: Նախագահում էր Վեհափառ Հայրապետը: Բացի մեծարգո հյուրերից ներկա էին նաև Մայր Աթոռի միաբանությունը, Գերագույն Հոգևոր խորհրդի և Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամները, վանքի պաշտոնեությունը և այլ հյուրեր:

Ընդունելությանը ներկա էին նաև Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետին առընթեր Հայ Եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ պր. Ս. Գասպարյանը և խորհրդի նախագահի տեղակալ պր. Ս. Հովհաննիսյանը:

Ընդունելությունն անցավ ջերմ և սրտագին մթնոլորտում: Բաժակներ են առաջարկվում Վեհափառ Հայրապետի, Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի ներկայացուցիչների, հայրենի կառավարության և նրա ներկայացուցչի, հովվապետների կենաց և ճառեր են փոխանակվում: Ճաշկերույթին մեջընդմեջ երգում էր Հոգևոր Ճեմարանի երգչախումբը: Բարեկամական և քրիստոնեական սիրալիր մթնոլորտում վերջացավ ընդունելությունը Վեհափառ Հայրապետի օրհնությամբ:

Ապա հյուրերը առաջնորդվում են Վեհարան՝ հրաժեշտ առնելու Վեհափառ Հայրապետից: Նորին Սրբությունը, խորապես հուզված, իր գոհունակությունն է հայտնում այս այցելության համար և բարձրաստիճան հյուրերին բարի ճանապարհ է մաղթում՝ ցանկանալով նրանց սուրբ գործին լիակատար հաջողություն: Եվ ի հիշատակ նրանց այս այցելության, նվիրում է Ս. Էջմիածնի պատկերներով արծաթյա ափսեներ, իսկ պատվիրակության ղեկավար գերհարգելի քարտուղարին՝ Ս. Էջմիածնի ջրաներկ մեծադիր պատկերը Արարատի ֆոնի վրա: Մի վերջին անգամ պատվիրակության անունից շնորհակալության խոսք է ասում Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի քարտուղար դոկտ. Վիլյամ Վիսսերտ դը Հուֆտը և ապա ողջագուրվում է Վեհափառ Հայրապետի և ներկաների հետ, տանելով իր հետ Ս. Էջմիածնի և Վեհափառ Հայրապետի օրհնությունները:

Հաջորդ օրը, երկուշաբթի, սեպտեմբերի 14-ին, հյուրերը Երևանի օդանավակայանումն են: Նրանց ճանապարհելու համար եկել են Մայր Տաճարի լուսարարապետ գերաշնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանը, գերաշնորհ Տ. Կոմիտաս եպիսկոպոս Տեր-Ստեփանյանը, Հայ Եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահի տեղակալ պր. Ս. Հովհաննիսյանը և Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ հոգեշնորհ Տ. Վահան վարդապետ Տերյանը:

Հյուրերը հրաժեշտ են առնում ներկաներից և ժամը 10-ին ինքնաթիռը օդ է բարձրանում, տանելով իր հետ հյուրերին, որոնք մեկնում են լավագույն տպավորություններով:

ԵՂԻՇԵ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆ